MNIŠI VYHNANCI.

....Historický román....

—OD—

Václava Václava Beneše Třebízského

I.

Pokračování.

Opravdu plynula řekou mladinká ještě ženština.

Kvapem odvězal rybák lodici. Jako štika mrštila sebou rybářka do loďky a několikerým zamáchnutím vesla dostal se k dívce. Stará se jí neštítila. Uchopila ji za dlouhé, rozpuštěné, hezky namočené vlasy a přitáhla k sobě; rybák uchytil holku kol pasu a naložil na lodici.

"Nebyla dlouho pod vodou. Ale musili se s ní rvát! Vidíš, jak má na sobě rozedraný šat. — Proto ta řeka dnes tak hučela."

"A proto já nemohla usnouti."

"Hezká byla asi. Ještě nyní je hezká, podívej se, ženo, jako by se chtěla modliti, ústa polootevřená — oči zakalené — podívej se, hledí k nebi."

"Víš ty, co je hezkého! Styď se, jsi šedivec a na poslední věci pamatuj.....Nanic byla, už proto nanic, že skočila do řeky. Pro nic dobrého to neudělala. Spoušť jsou ty holky nyní; my nebývaly takové, kolikrát už jsem to řekla. Někdy jsem taky bývala hezká, jako...."

"Jako dračice."

"Pfuj!" odplivla si babizna.

"Styď se nad mrtvým tělem hádku začínati," zlostně řekla muži za chvilku.

"Ty by se mohla styděti vytýkati holce, že byla nanic."

"Co s ní?" začala rybářka, když dojeli ku břehu, a starý utopenou položil do trávy.

"Den ji zde necháme, bude-li se kdo po ní sháněti. A nebude-li, se kdo po ní sháněti, zítra ji tuhle zakopáme."

Čtyry pahrbečky skorem již zarostlé zelenaly se pod blízkou skalou; na každém vyčníval nevysoký dřevěný kříž. Bylo to pohřebiště utopenců z rybákova revíru. Předkové jeho od nepamětných dob zde pochovávali, koho Sázava vyhodila ze svého objetí. Rybák se za duši utopence také vždy pomodlil "Otče náš"; ale žena jeho se nikdy nemodlila za nikoho.

"Proč se taky za ně modliti?" říkávala.

"Jsou v pekle a z pekla sebe moc nějšť modlitbou nikdo již do nebe nepřijde."

Byla to zlá žena.

Utopeným vlasy stříhala, pletla z nich věnečky a draho je po dědinách prodávala, kde ji neznali; a kde ji znali, došli si k ní do rybárny, když potřebovali její pomoci.

"Jsou proti hromu, proti zimnici, proti úbytím," vysvětlovala a pokradmo pošeptala ještě těm, kde jí hodně, třikrát tolik zaplatili a zalichotili, "kdo koho se chce zbýti, šby mu postřeli věneček do kapsy.

Starý rybák zadíval se na utopenou a žena jeho ohmatávala hebounké vlasy její.

"Ať ji na ně nesál neš, to ti povídám. Nemá jiného chudinka než to. Své si můžeš ostříhati a hlupcům prodávati. To ti nezapovím; ale těchle se ani nedotýkej."

"Je to mé jako tvé; máme k ní stejné právo," zahorlila rybářka.

"Tak ji pochováme, jak jsme ji nalezli. Beztoho nevezme s sebou do hrobu než ty vlasy. Na hadry je roucho její rozedráno."

"Třeba za sklo si ji dej; ale to ti řeknu, že od tebe uteku a nechám tě o hladu. Můžeš jísti svrové kapry. Tahle holka ti je může varfiti!"

"Nerouhej se, ženo, a nech mrtvé na pokoji," mírně mluvil rybák. Uvařené kaprý jedl nejraději na černo. Uměla mu je stará výborně ustrojiti a proto se bál, aby mu neutekla.

Rybář si sedl do loďky a pustil se na řeku po holce.

Babice veběhla do jizby pro nůžky a skorem do hola hlavu utopené ostříhala, Jako tygřice svítily se jí oči, když skřípaly nůžky v bohatých kadeřích.

K poledníma se rybák vrátil; první, co mu padlo u rybárny do očí, byla hlava dívčina ostříhána do hola. Svraštil čelo; ale ženě neřekl ničeho. Celý kapr dvouliberní ležel na stole v míse černé omáčky a z druhé mísy zavánělа nakořeněná jikernatá polévka.

K večeru vykopal rybák podle hrobů novou jámu. Vzal holku pod páží, jámu říčnou vodou vykropil a položil do ní utonulou. A když ji zahrabal a mechem zakryl prsť, klekl na hrob a hlasitě se modlil: "Otče náš....."

Potom ulomil dvě velké dubové větvě, položil je přes příč v podobu kříže a postavil na hrobě do hlav.

XV.

Božetěch v Krušinově dvoře.

Krušina se ženou hledali Radku celé dva dny; ale nenalezli jí.

Kmet se vrátil domu celý upachtěný a žena vzlykajíc. Oba ani nepromluvili. Dubravka nevytýkal muži ničeho,....Teprvé nyní uctí Krušina jak mu teskno bez Radky

"Je lépe, je-li mrtvá. Mnohem lépe, než aby byla za živa na hanbu sobě i nám," zahučel Krušina.

"Našla si Radku, matičko? Zlé se mi, že ji více neuvidíme a že nám ji voda odnesla," zabědovala dcerušk a kmet vyhlednul oknem do dvora, aby mu nespatřila žena slz ve tvářích.

Potom se zdvihl a šel do kláštera Dole na dvoře potkal bratra Kanana.

"Tak, tak! Slyšel jsem, že ti dcera kamsi zaběhla. Však je kdes dobře ukryta," ostovil kmeta mnich. "Vrať se se mnou; povím ti své mínění."

Krušina se mlčky obrátil a šel za mnichem dvorem ku břehu.

"Odvábil ti ji kamsi, aby byl jistým před tebou a před ním. Lidu přechovávačského je dost. Víš, že peníze činívají slepými a že bys mohl jimi i tuhle řeku zastavit."

Kmet mlčel a hledět do trávy, jako by perly v ní hledal. Jen čapku vtiskl si níže na čelo. Nebylo dnes přílišné horko; ale Krušinovi lil se s tváří pot několika proudy.

"Čul to asi a proto ji uklidil. Přísahat na to sice nemohu. Ale napadlo mne tak a nemožného není nic. Však se toho domakáme."

Náhle se kmet zarazil a postavil se před samého mnicha.

Stáli přímo nad řekou. Jediný jen krok a oba mohli býti okamžikem ve vlnách.

"Vidíš tyhle vlny dole, jak se zdvihají a honí hladinou? Slyšíš, jak řeka bouří, jako by se hněvala?"

Mnich zakýval hlavou a ucouvl od břehu na dva kroky; ale Krušina přitáhl bratra Kanana nazpět i ravicí železnou.

"Čemu to?" Či mne chceš strašiti, jako jsi Radku strašíval, když byla dítětem? Měls jí lépe vychovati a pak bys ji nemusil celou noc a celé dva dny hledati. Dobrá dcera se tak nikdy nezapomene, aby od otce a matky uprchla. Arciť že jsi ji měl lépe vychovati; pak bys mne nemusil strašiti těmito vlnami.

Kmet se zachvěl vztekem, bylo na něm znáti, jak by rád toho mnicha rozdrtil a do tůní Sázaviných pohronžil.

Bylo tu hluboko. Hodil-li do řeky kámen, zažblunklo to, jako když vystřelí do dutého sudu.

"Můžeš-li otec lépe dceru vychovati, než já Radku vychoval?"

"Může, Krušino! Tvá dcera navykla milkování i s tím Strachotou. I te jsi měl přetrhnouti.

"Měl jsem, lysohlavče! Pak jsem tu arciť nemusil státi a tobě hrozit vlnami a tys mi taky nemusil povídati, že dceru mou svedl opat Božetěch. Však se tě naposled ptám: mohl bys na to okamžitě umříti?"

"Proč mne vyhledáváš, když mi nevěříš?"

"Odpovídej na mou otázku!"

"Nemusil bys zde státi, kdybys byl dceru lépe vychoval a místo mazlení — — "

"Nedotýkej se mne, sice — — "

"Už jsi mi několikrát vyhrožoval. Zmůžeš mne. Brániti se ti nebudu. Chceš-li, hoď si mě do řeky a potom se zeptej, proč jsi to udělal a vlny ti odpoví za mne: proto, že ti opat svedl dceru a že ti to ten mnich pověděl!" ledovým zvukem hovořil řeholník a přehlavě oko jeho těkalo po květinách, jež vyhlédaly na břehu mezi bujnou, hustou travicí.

"Proč mi vyčítáš neustále, že jsem si dítě nedobře vychával?"

"A dobře-li onad? Poznovu se tě ptám, hodná-li dcera, která od otce a matky utěče? Opat je již padesátník; ale má dosud hebounkou tvář a oči jeho umí čarovati. Vím jak na bratry účinkuje jeho hled."

"Radka že tedy není vinna? Ale on....jen on?"

"A přece jsi mne chtěl hoditi do řeky a nikoliv opata, jako kdybych ti byl dceru odvlekl já."

Žena Krušinova všimla si dobře muže s řeholníkem na břehu.

Tomu Kananu neodvážila se nikdy podívati do očí. Vždycky tak potměšilou byla jeho tvář a zraky jeho vadycky svítily tak příšerným světlem, že bezděky musila hlavu sklopiti.

"K čemu odkládati?....Nemohu již svůdníka vlastní rukou potrestati?" otázal se Krušina tlumeným hlasem na mnicha se ani nepodívav.

"Nemůžeš!"

"A proč bych nemohl?"

"Protože na stolci Vyšehradském sedí ne-li Božetěchův příznivec, tedy aspoň bratr Vratislava, opatova ochránce."

"Do těch dob, než zasedne na stolce jiný kníže, mohu zatím umříti."

"Umšeš-li, jiný se za tebe o pomstu postará."

"Budu tedy čekati až do šedin!"

"Však se dočekáš; aniž by bylo třeba čekati do šedin."

Mnich potom odešel zvolna do kláštera.

"Jsi ničemník! Dobře ti roucho, jež nosíš řeholí své na hanbu, prohlédám. — Či bych snad byl tvým nástrojem a jen ze záští podráždils mne proti němu? Ale proč ta holka jen uprchla a proč není nikde o ní ani památky? — Jako by mi všecky skály kolem ležely na prsou, tak mne to tlačí. Jen z těží vydychuji. — Dcero má - Radko má! Snad půjde otec za tebou!"....

Mnich se ohlédl; větřík kmetovo bědování donesl až k uším jeho. Necitelník se však usmál tomuto výkřiku zoufanlivosti, tomuto stonu rozervaného srdce.

"Teprv potom si za ni můžeš, Krušino, až mi platných služeb vykonáš. Pak ti třeba do řeky sám pomohu Jsi silák. Takový chlap vydrží více, než když se mu dcera utopí," hovořil jízlivě mnich a pustil se rychlejším krokem proti vodě ke klášteru.

Krušina však zaházel dál a dále do skalin, — po kolikáte již od půl roku?.....

A když se vrátil nazpět do dvoru, stejným téměř krokem vkročil do jizby s opatem.

Co Radku pohřešovali, byl tu již Božetěch několikrát; ale nikdy nikoho doma nezastihl.

A když dnes vkročil do světnice, až se zalekl. Obě dívenky seděly v koutě i plakané a kmet k jeho pozdravení ani neodpověděl.

"Kde máte matičku?" otázal se jich opat.

"Pláče venku pro Radku," jedním hrdlem odpověděly dívušky.

"Zkusil tě, Krušino, Bůh a navštívil těžkým křížem. Tak často věrným svým činívá, aby větší nalezena byla láska jejich."

Krušina změřil však opata ostrým pohledem a plným výčitek.

"Bůh že mne zkusil, pane opate? Nevěřím. — Kdyby zkoušel tak lidi jako podle tvé řeči mne, oč, že bys ctitele jeho spočítal na prstech;" zahučel temným, zlověstným hlasem kmet.

"Rouháš se, Krušino, Pánubohu svému. Modlitba by ti lépe slušela. Vrátila by tvému srdci pokoj — —"

"Jejž tys zlovolně pod krovem mým rozdrtil! — Ty, opate, a nikdo jiný. Divíš se, že ti to povídám? — Uslyšíš ještě více. Dnes tě sem nešťastná náhoda zavedla. Vyžeň mne z toho dvora, učin mne žebrákem anebo mi dej všecky skály okolo kláštera v zlato změněné, jedno z nich bude."

"Krušino! Krušino! Já v dobrém přišel."

"Věřím že v dobrém jsi přišel; ale tak jako přichází had, když se za zimy vplíží do teplé jizby a poohřav se uštkává."

Oči kmetovy zasvítily jako dvě pochodní.

"Později ještě se více dovíš. Zatím se neopovažuj, abys mi přišel na očí a potom se vrhl na stůl, zapřev si hlavu rukama, ale třásly se mu, že hlavu sotva držely.

"Odpouštím ti, Krušino, ze srdce, protože tě znám a upřímně se za tebe pomodlím, aby Bůh, ustal již tak v trpkém zkoušení."

Kmet neodpověděl ani slova; ale jen se zdálo, že z prsou jeho vyrážejí vzlykoty jako tlumený pláč.

Božetěch šel rovnou cestou do kláštera Dnes nezabočil ani k dělníkům, jichž pracovalo v boudách kamenických ještě jednou tolik, než léta minulého.

Ve své jizbici klekl pod křížem a modlil se za Krušinu, aby ho Pán bůh nezkusil ranou nejtěžší a zkusil li již, aby ji od něho odvrátil, protože srdce jeho je dobré a šlechetné.

Děti vyběhly ven k matce a cely uděšeny vypravovaly jí, kterak otce opatovi vyhrožoval a jak nyní pláče za stolem.

Dubravka seděla za dvorem u řeky. Dívenky usedly k matičce do trávy a brzíčko usnuly.

Krušinova žena dívala se již hezkou chvíli do řeky, s rtoma těsně sevřenýma a ve tváři s výrazem nezvyklým.

Náhle ji cos zatrhlo jako zimnice, když ob čas přichází, a děti, jež měly hlavinky položeny matce na klíně, procitly a zarudlýma očkama se na ni podívaly.

Dubravka každé na čílko políbila a pomyslila si, že ty děti bývají opravdu někdy andělý. Kdyby se nebyly probudily, snad by již bývala dole ve vlnách.

Neodolatelnou silou ji cos do proudů vábilo a tak se jí zdala, že na dně té vody vidí Radku, jak vztahuje ruce po matce a šeptá ze zdola, že prý v té vodě tisíckrát lépe, než nahoře ve světě.

Dnes poprvé tato myšlénka ženu Krušinovou napadla a zabnízdila se jí v uhnětené srdce, že by tam mohla Radka opravdu býti.

Teprv pozdě večer vrátila se do dvora vedouc obě dceruškу za ruce a tak z hluboka si oddychla, že už je od té řeky pryč.

Mezi dělnictvem kolovaly tajné jakési zvěsti a oči pohroužených v hovor utkvěly věžly na klášteru a a na křídle, jež opat obýval, a pod klášterem na dvoře.

Pokračování.

HLEDÁ SE několik čilých a pilných sob k zastupování nás co managerů k tomto a sousedních okresech Slušné až $900 ročně a výlohy. Slušné správné, ne více a ne méně a zaměstnání pojištěné. Doporučení naše dá vám každá banka v každém městě. Práce spočívá hlavně ve vedení kanceláře doma. Pošlete své žádosti opatřené zpáteční kolkovanou obálkou na THE DOMINION COMPANY Dept. 3 Chicago, Ill.

50 YEARS' EXPERIENCE

PATENTS

TRADE MARKS
DESIGNS
COPYRIGHTS &C.

Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. Handbook on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive *special notice*, without charge, in the

Scientific American.

A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, $3 a year; four months, $1. Sold by all newsdealers.

MUNN & Co. 361 Broadway, New York
Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

RYCHLÝ ÚČINEK.

Krásný nedráždivý lék proti

Zánětu slizných blan
Zánětu průdušek
Chorobám plic
Zánětu plic
Chřipce jest

SEVERŮV Balsám pro Plíce.

Jenž vykázati se může největším počtem vyléčení počátků souchotin. Zamezí vždy vznik plicních nemocí užívali se ho v čas. 25 a 50 ct.

SEVERŮV
Olej Sv. Gotharda
Jest uznán za nejlepší lék proti
všem bolestem
Revmatizmu a Neuralgii,
Strženině Cena 50 ctů.

Hlašte se o Severův Kalendář.

W. F. SEVERA,
Cedar Rapids, Iowa.

PATENTS GUARANTEED

Our fee returned if we fail. Any one sending sketch and description of any invention will promptly receive our opinion free concerning the patentability of same. "How to Obtain a Patent" sent upon request. Patents secured through us advertised for sale at our expense. Patents taken out through us receive *special notice*, without charge, in THE PATENT RECORD, an illustrated and widely circulated journal, consulted by Manufacturers and Investors. Send for sample copy FREE. Address,

VICTOR J. EVANS & CO.
(*Patent Attorneys*,)
Evans Building, WASHINGTON, D. C.

-- Velká a skvostná mapa Čech potřebná v každé domácnosti, hlavně ale nejvýtečnější učebná pomůcku pro naše školy, jest na prodej u p. J. F. Špirka. Pospěšte si, pokud zásobastačí.

TVRZ & POSPISIL

ujali se nyní společně

HOSTINCE B&M

kde obslouží rodáky vždy nejlépé

Máme

každý den ten nejlepší a nejtřiznější a pravý

uherský gulaš

a vůbec vždycky něco výtečného k zakousnutí, jako Chládkův sýr aj. Nejzdravější ležák Omaha Brewing Ass'n, dobré lihoviny vína, jemné doutníky. Navštívte nás

TVRZ & POSPÍŠIL.

Do Portland Ore, bez přesedání po dráze Burlingtonské.

Spací vůz, jedoucí zkrze z Kansas City až do Portland, Ore. vyjíždí z K. C. každý čtvrtek ráno. K posluze touristův jest zde zvláštní služebnictvo uniformované a vlak pod zprávou zvláštních průvodčích. Dráha Burlingtonská projíždí tu kraj až do Denver, pak po dráze D. & R. G. do Ogden, kde zří cestující tu nejkrásnejší scenerii na světě. Pak po dráze Oregon Short Line Ó. R. & N. Co k cíli cesty. Deset hodin odpočinku v Salt Lake City, tak že cestujícím jest umožněno prohlédnouti si toto krásné a nejzajímavější město na celém světě. Cestující jedoucí do Oregonu nebo k pobřeží Tichomořskému, měli by použíti tohoto týdního výletního vlaku. Tak mohou učiniti na každém místě, kde vlak ten zastavuje. Není vůbec levnější a pohodlnější cestování než ve vlaku tomto. Vagony opatřeny jsou tím nejlepším moderním pohodlím. Lístky druhé třídy jsou honorovány pro spací vůz a cena Pullmanova vozu z Kansas City do Portland obnáší pouze $5.00. Hlaste se o bližší zprávy nebo lístky u J. Francis G. P. A. v Omaha nebo na nejbližší stanici dráhy B & M. 34.

Jízdní řád dráhy

Burlington Route

NA JIH

No 89 osobní denně.....11:39 dop
No 91 osobní vyjma neděle.....7:14 odp
No 95 nákladní denně.....2:30 ráno

NA SEVER

No 92 osobní vyjma neděle.....7:53 dop
No 90 osobní vyjma neděl.....3:27 odp.
Nákladní vyjma neděle.....8:30 odp

První česká osada ve státě Arkansas.

Dle sedmileté zkušenosti a dle svědectví vynikajících osob a časopisů česko-amerických snesl, upravil a vlastním nákladem vydal JAN KOCOUREK, zakladatel její. Cenná tato knížka pro všechny ty, již si přejí bližší zprávy zvěděti o tamní osadě, rozesýlá se úplně zdarma. Pište hned, dokud zásoba stačí

Kdo by si přál svůj dosavadní domov změniti v krajině, kde vládne mírné podnebí, anebo svým milým doposud laciný kus půdy zabezpečiti, totiž zde má každý k tomu příležitost, než bude všechna půda jinonárodci rozebrána.

Zdejší krajina již není více neznámou, ale jest důkladně osvědčenou a příznivou pro dobré farmery. Již nás zde bydlí více než 80 českých a slovenských rodin a mnozí si již k slušnému jmění zde pomohli, co zatím druzí kráčejí jisté a dobré budoucnosti vstříc. Nedejte na slova žádných tlachalů a buřičů nic přijeďte se ale podívat a přesvědčit na vlastní oči. O mapy a podrobnosti pište pod adresou: JAN KOCOUREK. HAZEN, PRAIRIE Co., ARK.

Dr. C. B.HAM.

Z Belevue-Hospital Medical koleje.

PORADY ZDARMA

LÉCÍ MUŽE, ŽENY A DÍTKY.

Zda lékaři vaší nedovedli rozpoznat vaší chorobu a nemohli vám pomoci, dopište neprodleně na dra. Hama a on vám poskytne poradu d a r m o. Zda by snad lékař váš chorobu za nevyléčitelnou uznal, neztrácejte naději a svěřte se dru. Hamovi. On zachází se svými pacienty, jako otec se svými dítkami a v tisících případech pomohl tam, kde všichni lékaři i nemocný se vší naděje vzdali. Mnozí projdouce nemocnice marne, sklesli na duchu na těle, jako kouzlem vyléčeni byli dr. Hamem. Toto není žádný klam, ný jrž čistá a dokázaná pravda. Nepro dlužujte vaší chorobu a dopište neodkladně na dr. Hama.

Léky dr. Hama neobdržíte v žádné lékárně, groceriích nebo podomních prodávačů, Kdo žádá si jeho léků, musí si pro ně dopsat k dr. Hamovi. Lůhev stojí $1.00, šest láhví $5 00. Kdo žádá léky, nechť popíše svou chorobu a zašle bankovní draft, poštovní neb expresní poukázku. Léky s předpisem k užívání odeslány budou obratem pošty. Přiložte poštovní známku na odpověď. Adresa:

Dr. C. B. HAM
708-709 National Union Building
TOLEDO OHIO

Borecky & ŠAŠEK
WILBER NEB.

Nové zásoby zimního a podzimního zboží jako:

Zimní obleky pro pány a hochy.

Ženské pláště a kabáty.

Spodní prádlo všeho druhu a trvantlivá obuv.

Nejjemnější střižné zimní zboží, prací i vlněné, výtečné prádlo a zboží ozdobné a modní.

Zimníky modní i všední, oděvy do práce atd.

Žádné zboží z bankrotních storů, nýbrž vše nové, čerstvé a v cenách nejlevnějších.

KAŽDÁ ZMĚNA POČASÍ

Má zhoubný vliv na dýchací ústrojí a působí

Nastuzení, Zašlemování,
Kašel, Záduch,
Ochraptění, Bolesti v krku,
Ztrátu hlasu, Zánět průdušek,
Souchotiny.

SEVERŮV Balsám Pro Plíce

rychle účinkuje přímo na sídlo choroby, utišuje a hojí, zabraňuje vzniku těžkých chorob.

"Severovým Balsámem pro plíce vyléčila
"jsem si jedinou svou dcerušku z krupu;
"doktor se divil a pravil, že sotva jedna z
"tisíce se v tak těžkém případě uzdraví.

Kar. Peřinová,
24 Wilburn Ave, Long Island City, N.Y.

Pan Josef Woneš z Little Ferry, N. J. píše:
Ctěný pane SEVERA: Musím Vám vzdáti díky za Váš Olej sv. Gotharda. Onemocněl jsem na krk a přivolaný lékař pravil, že musím podstoupiti operaci, ale toho jsem se uleki a ještě ten večer začal jsem krk natírati

Severovým Olejem Sv. Gotharda

podle předpisu a druhý den večer byla operace zbytečna, protože jsem byl zdráv.

W. F. SEVERA
CEDAR RAPIDS, IOWA.

QUINCY PIVO

POUZE MY

Frank Beck, Wilber

čepujem znamenitý tento ležák v našich hostincích a máme na skladě ty nejlepší staré Kentucké kořalky, jemná vína, doutníky atd.

U nás dostanete vždy to nejlepší zboží. Hlavně v mém hostinci mám velké zosoby všech likerů, láhvového piva a prodávám zaceny ve velkém. O hojnou přízeň žádá

Frank Beck